

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 86 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 8 słowa) 40 gr.

Rok II.

Nr. 281.

Kraków, wtorek 3 grudnia 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rekopisy będą swobodnie autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4,50 Zł. z odnośnikiem do domu 5 Zł. Na prowincji dopłata porta. Konto czekowe: Warszawa 658.

Hasło nadchodzącej zimy:

Pewność jutra wszystkich mieszkańców

Generalnego Gubernatorstwa.

Pełna optymizmu mowa dra Franka z okazji otwarcia Krakowskich Targów Wzorkowych

Kraków, 2 grudnia. W uroczysto udekorowanym b. Pałacu Sztuki w Krakowie odbyło się uroczyste otwarcie pierwszych Krakowskich Targów Wzorkowych na rok 1940. — Targi, starannie przygotowane, stanowią przegląd wytwórczości przemysłu i rękodzieła obwodu krakowskiego i pomimo wojny i ograniczeń przez nią spowodowanych, stanowią wszechstronny i pouczający przegląd wielostronnych możliwości, jakie posiada produkcja przemysłowa i rękodzielnicza Generalnego Gubernatorstwa.

Ponieważ oprócz wielu firm niemieckich udział w Targach biorą także liczne przedsiębiorstwa polskie, znajdujące się w rękach polskich, przeto umożliwiono w najszerszej mierze ludności polskiej wywiedzenie tej interesującej wystawy.

Targi wywarą niewątpliwie dodatni wpływ przyciągający daleko poza granice obwodu krakowskiego i przyczynią się do nagajęcej rozszerzenia zakresu stosunków gospodarczych pomiędzy poszczególnymi częściami Generalnego Gubernatorstwa. Jedną, a sąsiadami tegoż z drugiej strony, stanowiąc jednocześnie czynnik propagujący rozszerzenie zakresu stosunków gospodarczych na te obszary, z którymi została już nawiązana łączność gospodarcza, odbijająca się korzystnie na wzroście ogółu produkcji i obrotów naszego kraju.

Mimo nadzwyczaj ograniczonego czasu przygotowawczego, jakim dysponowała przy organizacji Targów Krakowskich Liczba Przemysłowa,

całokształt wystawy pod względem technicznym jest bez zarzutu.

Przedsiębiorstwa i warsztaty uczestniczące w Targach, których liczba jest zdumiewająco wielka, zdały na czas wykończyć budowę i dekorację swych atrakcyjnych stoisk, przedstawiających w pouczającej formie różnorodność twórczości przemysłowej i rzemieślniczej, jak również świetne wyniki wytwórczej pracy, jakimi może się po-

szycieć obwód krakowski mimo zmian, wywołanych wojną i mimo spowodowanych przez wojnę czasowych ograniczeń.

Krakowska Wystawa Wzorkowa pozwala na wyciągnięcie pewnych wniosków o sytuacji gospodarczej w obwodzie krakowskim.

Przemysł i rzemiosło wykazują nadspodziewaną różnorodność:

Specjalną uwagę zwraca produkcja z dziedziny elektrotechniki, przemysłu materiałów budowlanych, przemysłu szklarskiego i chemicznego, który w dawnej Polsce doskonale się rozwijał, zwłaszcza zaś przemysłu drzewnego, który podwyższył znacznie swoje obroty. W przemyśle fabrykacji papieru dał się zauważyć ostatnio znaczny wzrost, natomiast rzemiosło graficzne nie zdołało się jeszcze podnieść. Przemysł futrzany rozwija się dzięki sezonowi bardzo dodatnio. Na podkreślenie zasługuje rozwój fabrykacji wstążek jedwabnych w obwodzie krakowskim, pokrywającej znaczną część zapotrzebowania krajowego. Fabrykacja materiałów włókienniczych w tym obwodzie wykazuje nieznaczny ilościowy poziom. Nieznaczny stan zaznacza się również w dziedziny fabrykacji sukna.

* * *

Z racji otwarcia pierwszych Krakowskich Targów Wzorkowych

cyjnej i w dziedzinie odbudowy. Nie zamierzamy tutaj stwarzać terytorjalnej gospodarki samowystarczalnej, mogącej ewentualnie nawet konkurować z gospodarką Niemiec, natomiast zasadniczym naszym zadaniem, z punktu widzenia polityki gospodarczej, jest

współpraca, przy wyteżeniu wszystkich sił, z energią gospodarczą państwa niemieckiego.

Za pośrednictwem wielu gałęzi i przemianowań gospodarczych jesteśmy związani z wielkimi centrami interesów Niemiec. Z drugiej strony jednak z punktu widzenia prawnego stanowimy wobec obszaru gospodarczego Niemiec zagranicę.

Ta różnica stanowi zasadniczą cechę gospodarczo politycznego rozwoju Generalnego Gubernatorstwa, odzwierciedla się ona nieustannie w każdym poszczególnym zarządzeniu, w każdym planowaniu na odcinku polityki gospodarczej. Pragnąłbym, aby Krakowskie Targi Wzorkowe stanowiły dowód, z jakim zdecydowaniem Generalne Gubernatorstwo pragnie przystosować się do tej bardzo trudnej struktury zdając sobie sprawę, iż **generalnym, decydującym czynnikiem jest wojna i wszystkie jej wymagania.**

Trzecim punktem jest Generalne Gubernatorstwo jako takie. Pod tym względem najważniejszym jest, iż wielkodusznie użyżono nam tu samowystarczalności i powiedziano:

starajcie się sami dać sobie radę.

Generalne Gubernatorstwo zarówno w dziedzinie całego swego wyżywienia, jak i zasadniczo co do zapotrzebowania surowców dla swego przemysłu, posiada **wytwórczo zupełnie samowystarczalne.**

Kto nie zdaje sobie sprawy, że z tem, co tu posiadamy, musimy wystarczyć sobie **tylko pod warunkiem najdalej idącej oszczędności**, ten nie ma pojęcia o panujących tu stosunkach.

Praktyka wygląda w tym kraju następu-

jąco: **dziedzina transportu**, reprezentująca system obiegu krwi w organizmie gospodarczym została zasadniczo ponownie uruchomiona. Możemy być zadowoleni, jeżeli jesteśmy dzisiaj w stanie zaspokoić w odpowiedniej mierze potrzeby obrotu towarowego.

W tym zakresie już w najbliższym czasie **wzmoże się przedewszystkiem w sposób wybitny dowóz węgla do Generalnego Gubernatorstwa.**

Wydałem odnośne zarządzenia, aby obecnie od 1 grudnia dowóz węgla odbywał się we wzmocnionym tempie. Te złe przetrzymamy.

Musimy jednak od każdej jednostki żądać najwyższych wysiłków w kierunku obchodzenia się z **największą możliwie oszczędnością z tym węglem, który stanowi artykuł niezmiernie cenny.** Nie będę tolerował wykrecozeń przeciwko tej zasadzie z żadnej strony na terenie tego kraju. Musimy w tej dziedzinie przyswoić sobie jaknajdalej idącą oszczędność. Poza tem stosunki transportowe na tym terenie ukształtują się tak, iż sądzę, że będziemy mogli pod każdym względem spełnić najbardziej palące konieczności.

Następnie Generalny Gubernator omówił **sytuację żywnościową.**

przyczem podkreślił, że **wyżywienie z własnych środków może być zapewnione, tak, że zasadniczo będziemy musieli wytrzymać i wytrzymamy bez dowozu środków żywności.**

W tym celu racje będą tak ustalone, aby wytrzymać z posiadanymi zapasami i aby z drugiej strony **ludność otrzymała to, co jej przyrzeczono ze strony państwa.**

W związku z tem Generalny Gubernator wskazał, że na całym świecie wskutek złych zbiorów i wojen ludność zmuszona jest do przestrzegania jaknajdalej posuniętej oszczędności, wobec czego **sytuacja w Generalnym Gubernatorstwie nie stanowi żadnego wyjątku.**

wyłosił Generalny Gubernator dr Frank okolicznościowe przemówienie,

w którym m. in. oświadczył:

„W momencie nabrzmiałym doniosłymi wypadkami odbywa się tu w Krakowie pokaz sprawności i wysiłku na polu gospodarczym Generalnego Gubernatorstwa w szczególności zaś okręgu krakowskiego. Na terenie Generalnego Gubernatorstwa wytworzyło się od dłuższego czasu ogólne przekonanie, że stworzony tu nowy porządek nie jest rzeczą tylko przejściową i służącą celom odbudowy i naprawy dróg, mostów i gmachów uszkodzonych wskutek działań wojennych, lub w celu puszczenia w ruch maszyny administracyjnej, która by miała na celu uruchomienie środków komunikacyjnych życia gospodarczego, wytwórczości i zapewnienia środków żywności, ale znacznie więcej, bowiem Generalne Gubernatorstwo stało się pojęciem

ostatecznej siłozbły elementów obcych — szczególnie elementu polskiego w ramach suwerennych Rzeszy niemieckiej.

W życiu gospodarczym tej politycznej jednostki, nie posiadającej w dziejach odpowiedzialnika — oświadczył dr Frank — dają się obecnie zauważyć tendencje rozwojowe, planowane przez ważne czynniki, nadające ton obecnej polityce gospodarczej życia Generalnego Gubernatorstwa swe właściwe piętno.

„Niezależnie od typowo techniczno-mechanicznych następstw wojny — oświadczył Generalny Gubernator — jakie w znacznej mierze unieruchomiły potencjał gospodarczy kraju, okazało się rzeczą niezbędną wzięcie pod uwagę znajdujących się w kraju zapasów surowców i produktów gotowych, które w związku z przedstawieniem urzędem maszynowych spowodowało, iż w początkach Generalnego Gubernatorstwa zdawało się wykluczonem, aby uzyskać podstawy dla odbudowy gospodarki przemysłowej.

Jasnym jest wobec tego, że w tej sytuacji nie można zapatrywać się tylko z biernego punktu widzenia na wojnę, która takie skutki spowodowała dla tego kraju (miałoby dodać, że wojnę zwinioną także przez ten kraj), te 15 milionów naszej ludności **powinno być w najwyższym stopniu wdzięczne za wprowadzenie znowu porządku na swą ziemię.** Jeżeli dzisiaj o ludności tego kraju można w ogóle mówić jako o społeczeństwie, zdolnem do życia gospodarczego, to tylko dlatego, że udało się **zapastryż tę ludność w żywność, odzież i nowe możliwości gospodarcze.**

Jasnym jest wobec tego, że wojna mogłaby ten kraj jeszcze bardziej upośledzić. Dobrze się stało, że stwierdzono ten fakt, ponieważ w ten sposób nie zapomni się, ile zrobiono tu pod względem pracy organiza-

W dziedzinie produkcji przemysłowej —

jak podkreślił dr Frank — daje się odczuwać **wyraźna poprawa**, dowodząca, że pomimo wszelkich przeszkód, **siła produkcyjna Generalnego Gubernatorstwa stale wzrasta.**

Dr Frank oświadczył przytem m. in.: „W imieniu władz naczelnych Generalnego Gubernatorstwa mogę zapewnić, że **pragniemy uczynić wszystko, aby zwiększyć do granic najdalej szej możliwości produkcję na odcinku przemysłowym i rzemieślniczym.** W tym zakresie, dzięki dodatkowym przydziałom żywności i odzieży dla warstw pracujących, stworzyliśmy też możliwość wzmocnienia produkcji.

Pragnę także przy tej sposobności wyrazić **podziękowanie i uznanie rządu dla tysięcy i dziesiątek tysięcy lojalnie pracujących jednostek narodowości polskiej i innych narodowości, spełniających od miesięcy tu, w Generalnym Gubernatorstwie, dzielnie swoje obowiązki.** Stanowi to temsamem przekonujący dowód, iż nie jest prawdą, aby narodowość polska nie posiadała właściwości, zapewniających jej dalszy rozwój.

Co do dalszego odcinka handlu, należy stwierdzić, co następuje: **Potrzebujemy gotowych towarów, potrzebujemy artykułów, nadających się do obrotu handlowego i to w takich rozmiarach, jakich poprosi nie da się pobeźnie ująć cyfrowo.** Będziemy otrzymywali gotowe towary w coraz większych ilościach, a to ze swej stru-

ny przyczyni się do wzmocnienia cyrkulacji środków płatniczych. Pozwoli to na uruchomienie także tych dziedzin gospodarczych, które nie znajdują się pod bezpośrednią kontrolą państwa.

Urzeczywistnienie tych planów w Generalnym Gubernatorstwie napotka na trudności z tego powodu, ponieważ większa część ludności tych terenów musi się dopiero zapoznać z metodami handlowi solidnych narodów. Przez niezbędne i bezpardonowe wyeliminowanie żydowskiego elementu, inne warstwy narodowościowe będą mogły wykształcić się w uprawianiu handlu.

Nie możemy na stałe pozwolić czekać tutaj Polakom aż przyjdzie żyd i zoafiaruje towary.

Każdy, kto na tej ziemi nie wykazuje energii do pracy, kto nie pracuje, nie może oczekiwać w przyszłości dobrobytu osobistego i swej rodziny.

Lenie i paoorzyty, spekulanci, którzy umieją zgarniać ryzyk bez wysiłków, nie będą tutaj tolerowani. Takie typy będziemy bez pardonu tępli i usuwać.

Wszystkie nasze wysiłki w dziedzinie gospodarczej znajdują wybitną pomoc w fakcie, że

sytuacja walutowa Generalnego Gubernatorstwa jest doskonała.

a finanse w zakresie administracji państwa

stwowej są zupełnie uporządkowane. Kasy państwowe są upłynnione, dochody z podatków i monopolu wzrastają. Z tego względu możemy również wstawić na zupełnie pewny i pozytywny rachunek czynnik wielkich zamówień państwowych w Generalnym Gubernatorstwie, stanowiących tak dodatni element gospodarczy. Sam tylko program mieszkaniowy Generalnego

Gubernatorstwa przewidywać będzie sumy idące w wiele milionów złotych. Ponadto projekty rozbudowy sieci szos i dróg, linii kolejowych i połączeń pocztowych, a nadto kanalizacji i innych nowoczesnych inwestycji dadzą niezwykle korzystne rezultaty dla stanu gospodarczego Generalnego Gubernatorstwa.

Sądząc więc, że mogę powiedzieć z całym przekonaniem:

Krakowskie Targi Wzorów są dalszym dowodem coraz bardziej zwartej, zorganizowanej i owocnej pracy w Generalnym Gubernatorstwie.

Wciąż odczuwamy jeszcze powagę słowa z innej dziedziny. Pragniemy w ce-

lony większej mierze przeprowadzać likwidację pomyslanej tylko przejściowej Insty-

tucji powierników, a w jej miejsce stworzyć jasne warunki posiadania i odpowiedzialności. Jasnem jest, że z punktu widzenia państwowego nad tą dziedziną posiadamy niezmiernie silną kontrolę. Niestudniem jest mniemanie, że pod tym względem panują takie warunki, iż każdy może wyślagać swoje własne korzyści bez żadnego ograniczenia. Nie życzę sobie w tym zakresie ani paskarzy, ani inflacjonistycznych handlarzy.

Następnie dr Frank wyraził podziękowanie organizatorom Targów w pierwszym rzędzie Gubernatorowi dr. Wächterowi, poczem ogłosił Targi Wzorów jako o-

wojenny z niedzieli brzmiał następująco: Główna kwatera armji włoskiej komunikuje:

Na froncie greckim wojska włoskie, które przeprowadziły gwałtowne kontrataki, odparły wielokrotnie ataki nieprzyjaciela. Odnosiły one sukcesy, szczególnie dywizja strzelców alpejskich „Julia“.

W Afryce północnej jedna z eskadr włoskich dokonująca ofensywnego lotu wywiadowego w strefie El Auenat ostrzeliwała w locie zmierzonym nieprzyjacielskie samochody ciężarowe i zmusiła je do ucieczki.

Dwa samoloty nieprzyjacielskie zrzucały bomby a Montelao (Cyrenaika), nie wyrządzając szkód, ani ofiar.

W Afryce wschodniej odparto atak nieprzyjacielski na Gallabat.

Koło Iregri na zachód od jeziora Rudolf odbyła się bitwa, która miała korzystny wynik dla wojsk włoskich. Po sześciu godzinach nieprzyjaciel został pobity i zniszczony do ucieczki, pozostawiając 72 zabitych, w tym jednego oficera, szereg rannych, broń i 3 samochody ciężarowe, naddane materialem i amunicją. Po stronie włoskiej straty były mniejsze.

Zagraniczni dziennikarze zwiedzili włoskie okręty wojenne.

(S) Jedno z miast włoskich nad morzem Śródziemnym. 2 grudnia. Uczestnicy wyjazdu zagranicznych dziennikarzy, w której udział wzięli przedstawiciele prasy japońskiej, hiszpańskiej, szwajcarskiej, szwedzkiej, węgierskiej, jugosłowiańskiej i amerykańskiej, na zaproszenie ministerstwa marynarki zwiedzili obiegły niedzieli statki linjowe „Vittorio Veneto“ i „Giulio Cesare“, przy czym okazało się, że wbrew danym angielskiej administracji i wbrew informacjom angielskiej propagandy radiowej, obie te jednostki bojowe w bitwie morskiej pod Cap Teulada nie zostały trafione pociskami armatnimi, ani też torpedami.

To samo spotkanie miało możliwość zagraniczni dziennikarze poczynić przy okazji zwiedzenia trzech ciężkich krążowników: „Pola“, „Eumme“ i „Goricia“, które to statki brały w ub. środe udział w tejże samej bitwie morskiej i obecnie znajdują się wraz z innymi mniejszymi jednostkami morskimi wspólnie zakotwiczone w jednym z portów śródziemnomorskich.

Przedstawiciele prasy międzynarodowej będą mogli w ciągu poniedziałku przekonać się o identycznym stanie rzeczy w odniesieniu do pozostałych jednostek bojowych morskich, które również brały udział w akcji bojowej pod Cap Teulada i obecnie znajdują się w innym porcie.

Silne wrażenie mowy papieża w całym świecie.

(-) Citta del Vaticano, 2 grudnia. Radio watykańskie w komentarzu do przemówienia Papieża podaje, co następuje: Z całego świata nadchodzą komentarze do mowy św. Papieża długo milczącej. Co miałyby do mówienia ludziom, którzy tylko potę słuchaliby jego słów, aby je potem przekreślić. Słowa papieża wywołały wszędzie bardzo silne wrażenie.

Wojny nie można wygrać samą blokadą.

(-) Sztokholm, 2 grudnia. Członek brytyjskiej Izby Gmin, John Wilmock, w przemówieniu wygłoszonym do radja, powiedział, co następuje:

„W ostatnich czasach mało mówi się o blokadzie, aczkolwiek na początku wojny ludzie wiele sobie po niej obiecywali. Te oczekiwania nie sprawdziły się, a zdobyte Niemcami w Europie pozwoliły Niemcom na pokonanie trudności. Uważam, że jest dobrze, że obecnie nie mówi się wiele o blokadzie, bowiem wojny nie można wygrać jedynie akcją blokadową.“

Z oświadczenia tego jasno wynika, że w rządowych kołach angielskich zmalały nadzieje na rozstrzygnięcie wojny z Niemcami w drodze akcji blokadowej.

Ameryka zwleka z udzielaniem kredytów Anglii.

(S) Nowy Jork, 2 grudnia. (L). W oficjalnych kołach amerykańskich można zaobserwować silną wstrząsliwość wobec żądań angielskich. Oświadczenia tam, że sprawa kredytów amerykańskich dla Anglii jest zagadnieniem przyszłości, ponieważ konta angielskie są narazie wystarczające dla finansowania zleceń wykonywanych obecnie przez przemysł amerykański.

Przypuszczają jednak, że Roosevelt, po zebraniu się nowego Kongresu z początkiem przyszłego roku, zainicjuje za pośrednictwem oddanych sobie posłów akcję w sprawie finansowania dostaw dla Anglii, natomiast nie podejmie osobiście wcześniej inicjatyw w tym kierunku.

Dziennik „New York Telegram“ zwraca się do Wielkiej Brytanji z propozycją sprzedaży posiadłości kolonialnych w celu zdobycia kredytów. Dziennik podkreśla, że najodpowiedniejszym dla Stanów Zjednoczonych byłoby nabycie od Anglii terytoriów wyspiarskich na Morzu Karaibskim, oraz wysp Bermuda. Dzięki tej transakcji Anglia mogłaby zdobyć nowe kredyty, które wpłyną na ciągłość dostaw zbrojenio-

Niemiecki krążownik pomocniczy zatopił na wodach oceanicznych 79.000 ton.

Olbrzymie pożary oświetlają Londyn.

Berlin, 1 grudnia. Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje:

W nocy na 29 i w dniu 29 listopada Londyn był znowu celem ataków odwetowych lotnictwa. Zaobserwowano szeroko rozprzestrzenione pożary w dokach Victoriil, jak również na południowym zachodzie Londynu.

Silne formacje samolotów bojowych obrzuciły podczas falowych ataków nocnych bombami, w tym także i najcięższego kalibru, wojskowe obiekty w mieście portowym Liverpool, jak i urządzenia w dokach naprzeciw leżącego miasta Birkenhead. Potężne wybuchy i pożary w wielkich domach magazynowych oświetlały daleko noc. Także i inne ważne ze względów wojskowych obiekty w Szkocji, jak również w Anglii południowej i środkowej, jak Birmingham, Bristol, Portsmouth i Southampton zostały zaatakowane licznymi bombami.

Na południu od Lizard Point samoloty bojowe zaatakowały konwój i uszkodziły ciężkimi trafieniami bomb jeden okręt handlowy.

Porty brytyjskie były dalej minowane. Popołudniu dnia 29 listopada baterje dalekonośne wojska lądowego kontynuowały z zaobserwowanym skutkiem planowe niszczenie urządzeń bojowych na obszarze nadbrzeżnym w Dover. Baterje dalekonośne wojska lądowego i marynarki wojennej ostrzeliwały parowce i konwoje u wschodniego wylotu kanału.

Przez naloty brytyjskich samolotów w nocy na 30 listopada poza jednym mniejszym urządzeniem fabrycznym zostało uszkodzonych kilka domów, dwie osoby ciężko zranione, a kilka lekko rannych.

Cztery samoloty nieprzyjacielskie zostały wczoraj zestrzelone, z czego dwa w walce powietrznej, a dwa przez artylerię przeciwlotniczą. Dwa samoloty niemieckie zginęły.

*

(S) Berlin, 2 grudnia. Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje w dniu 1 grudnia:

Krążownik pomocniczy, operujący na wodach oceanicznych, donosi, iż w wyniku dotychczasowej wojny handlowej zatopił 79.000 ton nieprzyjacielskiego tonażu handlowego. Cyfra ta nie obejmuje jeszcze rezultatów działalności minowej tego krążownika pomocniczego.

W nocy na 30 listopada lotnictwo dokonało nowego ataku w wielkim stylu na Londyn. Samoloty nadiatywały nad miasto kolajnami falami i zrzucały bomby ciężkiego i najcięższego kalibru, m. in. również na Paddington, Kensington i Bateria. Olbrzymie pożary oświetlały miasto i wskazywały cel atakującym samolotom. Również atakowane skutecznie inne ważne cele wojskowe, jak Liverpool, Birmingham i Plymouth.

W ciągu dnia działalność samolotów niemieckich ograniczyła się do zbrojnych wywiadów. Wywiady te stwierdziły, że w Plymouth stała się wczoraj jeszcze silne pożary, szczególnie w magazynach materiałów pędnych. W przebiegu tych lotów obrzucane ponownie bombami Londyn. Nad wybrzeżem Kanału La Manche doszło do szeregu walk powietrznych.

W czasie wielokrotnych prób nieprzyjaciela atakowania niemieckich linii posilkowych na morzu, angielskie śmigłowce zaatakowały jeden niemiecki parowiec. Eksportujące ładzie patrolowe stoczyły walkę z jednostkami nieprzyjacielskimi i zadały tak ciężkie trafienia dwóm śmigłowcom, że należało liczyć się z ich stratą. Trzeci śmigłowca został ciężko uszkodzony. Parowiec niemiecki, który utrzymał zdolność do jazdy, zdane przyholować.

W nocy na 1 grudnia lotnictwo niemieckie dokonało ataku w wielkim stylu na ważne porty nad wybrzeżem kanału La Manche.

Samoloty brytyjskie tej nocy nie ukazały się. W czasie walk powietrznych w ciągu ubiegłego dnia zestrzelono sześć samo-

lotów nieprzyjacielskich. Cztery samoloty niemieckie zginęły.

Komandor eskadry Richthofena zginął

Berlin, 2 grudnia. Major Wick, będący komandorem eskadry Richthofena wstawionej licznymi lotami i zwycięstwami w walce z Anglią, odznaczony rycerskim krzyżem „Żelaznego Krzyża“ z wieńcem dębowym nie powrócił w dniu 28 listopada ze swojego lotu, podczas którego zestrzelił 56 samolotów nieprzyjacielskich.

Major Wick należy do najlepszych i najbardziej odważnych oficerów niemieckiego lotnictwa.

Odparcie brytyjskich ataków torped powietrznych.

(S) Berlin, 2 grudnia. W ciągu płątku popołudnia angielskie samoloty torpedowe na Morzu Północnym usiłowały wielokrotnie zaatakować torpedami parowce niemieckie. Dzięki natychmiastowej celnej akcji obrony przeciwlotniczej jednostek wojennych, eskortujących parowce, zmuszone samoloty angielskie do odwrótu przy każdorazowych liczących próbach ataku. Zdania ze zrzucanych torped nie trafiła do celu.

Ten sukces artylerzystów niemieckich jednostek konwojowych zasługuje na szczególne podkreślenie. Stosunkowo powoli poruszające się cele, jakimi są okręty handlowe, stanowią dla samolotów torpedowych dogodny do trafienia obiekt. Tembardziej fakt minięcia celu przez torpedy dowodzi, że nieprzyjaciel był zmuszony wyrzucić swoje torpedy w odległości od celu, nie rokującej żadnych widoków powodzenia.

Nalot bombowców na Southampton.

(S) Berlin, 2 grudnia. W nocy z 30 listopada na 1 grudnia br. zaatakowały wzmocnione eskadry samolotów bombowych w masowym nalocie portowe miasto Southampton, obrzucając je bombami najcięższego kalibru.

Zaloty samolotów zaobserwowały w ciągu nocy ponad 60 większych oraz niezmiernie silnych mniejszych ognisk pożarów, które niebawem złączyły się w prawdziwe morze ognia. Prawdopodobnie uległa zniszczeniu wielka elektrownia. Wielkie maga-

zyny zapasów i akłady towarowe na terenie portu są objęte morzem ognia.

Jeszcze w ciągu nocy można było zaobserwować z francuskiego wybrzeża Kanału La Manche olbrzymią łunę, bijącą wysoko w niebo. Rozmiary pożarów były nad ranem znacznie większe a nad Kanałem przesuwała się wielka chmura czarno-żółtego dymu, widzianego nawet z Cherbourga.

Z uwagi na fakt, iż doki i urządzenia portowe Londynu uległy zniszczeniu, a port Southampton uchodził ostatnio jako port zaopatrujący stolicę W. Brytanji, przypisuje się ostatniemu bombardowaniu Southampton szczególnie poważne znaczenie.

Londyn potwierdza niemieckie ataki na Southampton.

(S) Amsterdam, 2 grudnia. Jak donosi radio londyńskie, w Londynie wydano urządowi komunikat, donoszący o szczegółach ostatnich niemieckich nocnych ataków powietrznych.

Według komunikatu ataki niemieckie w nocy na niedzielę zwrócone były szczególnie na Southampton. Ataki te były niezmiernie gwałtowne, przy czym Niemcy użyli do ich przeprowadzenia bardzo znacznej ilości maszyn. Specjalnie ciężko ucierpiało centrum miasta.

Szczegóły bitwy morskiej w Kanale La Manche.

(S) Berlin, 2 grudnia. W związku z atakiem niemieckich kontrtorpedowców w Kanale La Manche nadeszły meldunki lotników niemieckich, stwierdzające, że Anglii oprócz zatopienia dwóch wielkich kontrtorpedowców musieli ponieść także dalsze straty.

Niemieckie samoloty bojowe zameldowały, że rano, po bitwie w okolicy terenu nocnej bitwy kontrtorpedowców, zaobserwowały dwie wielkie plamy oliwy średnicy około 1 km. W jednym wypadku lotnicy niemieccy zaobserwowali na płamie oliwy łódzie ratunkowe, znajdujące się w pobliżu pięciu angielskich kontrtorpedowców. Z innej plamy oliwy sterczały resztki okrętu. Na trzecim miejscu ujrano dwa płonące angielskie kontrtorpedowce konwojowane przez inne kontrtorpedowce jadące pełną parą linją zygzakowatą. W czwartym punkcie w okolicy na południowy zachód od Plymouth zaobserwowano tonący brytyjski kontrtorpedowiec.

Gwałtowne kontrataki włoskie.

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 1 grudnia. Włoski komunikat wojenny z soboty brzmi następująco: Główna kwatera armji włoskiej komunikuje:

Na froncie greckim wojska włoskie stały się opór atakom nieprzyjacielskim i podjęły na kilku miejscach skuteczne kontrataki o charakterze lokalnym. Na szczególnie wyróżnienie zasługuje dywizja Ferrara i pułk kawalerji Guide.

Dwie eskadry lotnicze zostały użyte podczas całego dnia do ataków bombami i granatami wybuchającymi, jak również karabinów maszynowych w ciągu operacji na froncie albańsko-greckim. Urządzenia wojskowe, punkty węzłowe dróg, koncentracje wojsk i nieprzyjacielskie stanowiska były wielokrotnie trafiane. W Policani oddziały wojskowe zostały wzięte pod skuteczną ogień karabinów maszynowych.

Na sosie na zachód od Sajada zostały zaatakowane obozy namiotowe i samochody w niskim locie i skutecznie trafione. Nad Skhore trzy włoskie samoloty zostały zaatakowane przez dziesięć nieprzyjacielskich samolotów typu Gloster. Po ożywionej walce jeden nieprzyjacielski samolot został zestrzelony. Wszystkie włoskie samoloty powróciły do swych baz.

W dniu 27 listopada włoskie myśliwce

zestrzeliły w walkach powietrznych trzy nieprzyjacielskie samoloty typu Gloster i jeden typu Blenheim, którego załogę wzięto do niewoli. Trzy samoloty włoskie nie powróciły.

Podczas wywiadu w pobliżu Malty włoskie samoloty już z wielkiej odległości stwierdziły płomienie olbrzymiego pożaru, który spowodowano podczas bombardowania la Valetta, o którym doniesiono wczoraj.

W Afryce północnej włoskie samoloty ostrzeliwały z karabinów maszynowych stanowiska artylerji w strefie El Dawaia i Wadi Halazin (60 i 100 km na wschód od Sidi Barani). Nieprzyjacielskie samoloty zrzucały bezskutecznie bomby na Sidi Barani.

W Afryce wschodniej włoskie samoloty obrzuciły bombami nieprzyjacielskie samochody w strefie Menze (na północny zachód od Gubba), przy czym spowodowano dwa pożary. Nieprzyjacielskie bombardowanie Cherem wyrzadziło lekką szkodę. Podczas ataków karabinów maszynowych na port w Assab sześć osób zostało zranionych.

*

(-) Rzym, 2 grudnia. Włoski komunikat

Pogłębienie życia religijnego w Niemczech.

(-) Monachjum, 2 grudnia. (L.) Życie religijne w Niemczech pomimo wojny rozwija się bez przeszkód. I tak na przykład katolicki Instytut Biblijny w Stuttgarcie wykazuje korzystny rozwój. W ciągu ostatnich miesięcy rozesłano około 25.000 egzemplarzy Nowego Testamentu przeważnie żołnierzom w polu.

Również opieka nad zabytkami religijnymi o znaczeniu artystycznym i historycznym wykonywana jest bez przeszkód. I tak niedawno ukończono artystyczną restaurację cennego pod względem zabytkowym rokokowego kościoła Wniebowstąpienia w Steinhausen koło Schuttenried w górnej Szwabji. Do kosztów restauracji przyczyniło się państwo i gmina.

Na Warthburgu dokonano restauracji słynnych fresków z życia św. Elżbiety, malowanych przez Moritza von Schwinda. W ten sposób udało się uchronić freski przed dalszym zniszczeniem.

Prezes niemieckiej akademii gościem Mussoliniego.

(-) Rzym, 2 grudnia. Prezydent niemieckiej akademii, prezes Rady ministrów Ludwig Siebert przyjęty był w piątek przez Mussoliniego, z którym odbył półgodzinną rozmowę na temat planu nowej organizacji niemieckiej akademii i przewidywanych przez nią imprez na terenie Włoch.

W tymże dniu został prezydent niemieckiej akademii przyjęty przez hr. Ciano, jako ministra spraw zagranicznych, przez ministra wychowania Bottai, oraz ministra kultury ludowej Pavoliniego.

W Anglii nie będzie jedwabnych pończoch.

(-) Sztokholm, 2 grudnia. Akcja niemieckiej blokady odbija się dotkliwie na sytuacji zaopatreniowej Anglii. Na ten temat wypowiada się również podsekretarz stanu w angielskim ministerstwie finansów Crookshank, który w przemówieniu na temat oszczędności podał jako przykład — przyjęty z awersją w sferach niewieścich — konieczność wstrzymania przywozu i sprzedaży jedwabnych pończoch.

Posiadane zapasy jedwabiu konieczne są do sporządzania spadochronów, używanych przez lotnictwo. Jedwab musi być sprowadzany drogą morską, gdy tymczasem sytuacja angielskiego tonażu okrętowego przedstawia się niezbyt korzystnie. Aby móc wytrzymać tę kosztowną wojnę — oświadczył Crookshank — naród brytyjski musi czynić poważne oszczędności i ponosić poważne ofiary z mienia w postaci podatków.

Anglia chce wchłonąć cudze kolonie.

Genewa, 2 grudnia. Ostatnio stworzone w ministerstwie gospodarki wojennej w Londynie specjalny wydział, którego zadaniem będzie dostarczenie Anglii żywności.

Na czele tego wydziału stanął dyrektor ministerstwa sir Frederic Leith-Ross, a po nim weszli do tego wydziału minister bez teki Greenwood i minister gospodarki wojennej Dalton. Według wiadomości nadobnotowanych z Londynu ma nowo stworzony wydział współpracować ściśle z rządem amerykańskim oraz ma stworzyć w Anglii zarząd żywnościowy, korzystając z nadwyżki eurowoń Stanów Zjednoczonych oraz innych państw zaprzyjaźnionych.

Ambasador angielski w Waszyngtonie lord Lothian oraz lord Willington stojący na czele specjalnej misji udającej się do południowej Ameryki mają opracować bliższe szczegóły tej współpracy.

Najbliższym jednak momentem tej całej akcji gospodarczej Anglii jest to, że w oficjalnej enuncjacji angielskiej wspomniawszy 12 wszystkie angielskie dominja i kolonie będące polem działalności wspomnianego wydziału gospodarczego.

"New York Times" na temat „skowentrowanej Kolonii“.

(-) Nowy Jork, 2 grudnia. Jako przeciwległe angielskich informacji na temat powietrznych ataków na Kolonię, zamieszcza „New York Times“ sprawozdanie swego korespondenta, który w czasie nalotu na Kolonię znajdował się w tym mieście. Ze sprawozdania tego wynika, że nalot ograniczył się do dzielnic położonych na krańcach Kolonii.

W czasie lotu nad głównymi miastami przemyślowymi na Zachodzie, nie zauważano najmniejszych nawet uszkodzeń wśród obiektów wielkoprzemyślowych. Niekłótność sa mosty nad Renem, oraz nalki na kanałach. Wprawdzie tu i ówdzie widoczne są nieznaczne ślady szkód, jednak przemyśl pozostał niekłótny, podobnie, jak miasta są nieuszkodzone.

Pogrzeb ofiar bombardowania Marsylli.

(L) Marsylla, 2 grudnia. Onegdaj odbył się w Marsylli pogrzeb czterech ofiar angielskiego nalotu i bombardowania miasta.

W uroczystościach pogrzebowych wzięli udział przedstawiciele władz wojskowych i cywilnych, oraz tłumy publiczności. Na grobach ofiar złożono liczne wieńce z szarfami, na których widniały napisy: „Nie zapomnimy o was nigdy“.

Ambasador USA w drodze do Berlina.

Lizbona, 2 grudnia. Amerykański charge d'affaires Aleksander Kirk przybył z Nowego Jorku do Lizbony na pokładzie samolotu „American Clipper“. W najbliższych dniach uda się on w dalszą drogę do Berlina.

Wycieczka dziennikarzy zagran. w Berlinie.

(§) Berlin, 2 grudnia. W piątek przybyła

do Berlina wycieczka, składająca się z 22-ch zamieszkałych w Paryżu dziennikarzy zagranicznych, którzy wezmą udział w podróży naukowej po Niemczech.

Przybyli na zaproszenie rządu Rzeszy dziennikarze zwiedzili w ciągu piątkowego popołudnia Postdam, witani przez dyrektora ministerjalnego prof. dra Boemera z ramienia wydziału prasowego.

Angielscy lotnicy zestrzelili hiszpański samolot wojskowy.

(§) Medjolan, 2 grudnia. Turyńska „Stampa“ informuje z Madrytu o wypadku zestrzelenia w okolicy wysp Balearów hiszpańskiego samolotu wojskowego, który wznosił się w powietrze z pokładu a-

wiatki, przyczem zestrzelenia dokonali angielscy piloci myśliwcy. Znajdujący się w zestrzelenym samolocie hiszpańskim trzech lotników mieli zginąć. Zwłok ich nie zdołano odnaleźć.

Śmiertelny wypadek nowomianowanego francuskiego komisarza Syrii.

(-) Berne, 2 grudnia. W niezwykłych okolicznościach uległ w ubiegłą środę śmiertelnemu wypadkowi nowomianowany francuski wysoki komisarz dla Syrii Chiappe, odbywający podróż powietrzną, celem objęcia swej placówki służbowej.

Samolotem komunikacyjnym towarzystwa żeglugi powietrznej Air-France udał się on z Francji do swej nowej siedziby w Bejrucie, jednak w czasie przelotu nad

morzem Śródziemnym samolot ten został zestrzelony przez angielski samolot myśliwski.

Jak wynika ze sprawozdania o tym wypadku, wydanego przez urząd wicepremiera Francji w Vichy, samolot komunikacyjny szybował zupełnie wolno i nie posiadał żadnego uzbrojenia, mimo to jednak był ostrzeliwany przez samolot angielski, stanowiący łatywo do osiągnięcia celu.

Nowy kurs „godzinowy“ w Hiszpanji.

Madryt, 2 grudnia. Urzędowe piśmo hiszpańskie opublikowało rozporządzenie, które zajmuje się nowym ułożeniem życia społecznego tego kraju:

Rozporządzenie stwierdza we wstępie, że z powodu późnego rozpoczęcia pracy przez większość Hiszpanów oraz z powodu, że wszystkie lokale rozrywkowe zamykają swoje podwoje bardzo późno, zapanowała w życiu społecznym wielka niepunktualność oraz dezorganizacja. Wobec tego stanem rzeczy postanawia rozporządzenie, że z dniem 1 grudnia wszystkie państwowe i miejskie urzędy kończą urzędowanie o

godzinie 13.30, a wieczorem o godzinie 20, zamiast jak dotychczas o godzinie 14.30 i 21-tej. Teatr, kina i wszelkiego rodzaju lokale rozrywkowe będą zamykane o godzinie 24-ej w nocy najpóźniej, zamiast jak dawniej o 1-szej. Również kawiarnie mają prawo przyjmować gości do godziny 1-szej w nocy, zamiast jak dawniej do godziny 2-giej lub 3-ciej. Hotele i restauracje wydawać będą posiłki obiadowe od 13.30 do 14.30, a kolacje od 20 do 21.30. Wszelkiego rodzaju imprezy wieczorne muszą kończyć się najpóźniej o godzinie 1-szej w nocy.

Uroczysty pogrzeb Codreanu

(-) Bukareszt, 2 grudnia. Onegdaj przedpołudniem odbył się w Bukareszcie uroczysty pogrzeb szcztaków Codreanu oraz 13 zamordowanych legionistów, które zostały złożone na wieczny spoczynek w siedzibie ruchu legionowego „Zielonym Domu“ w Bukareszcie.

Uroczystości pogrzebowe poprzedziło nabożeństwo żałobne, odprawione przy trumnach, w legionowym kościele Ilie Gorgani w Bukareszcie, gdzie prochy Codreanu i jego 13 towarzyszy spoczywały od trzech dni.

W chwili przybycia do świątyni szefa państwa generala Antonescu odbyło się składanie wieńców u stóp trumien przez reichsleitnera von Schiracha w imieniu kancl. Hitlera, oraz przez kierownika organizacji zagranicznych NSDAP gauleitnera Bohle w imieniu zastępcy kanclerza Rzeszy. Wieniec od kancl. Hitlera, przyozdobiony szarfami z wymienieniem jego nazwiska, udekorowany był w sztandar niemiecki. Bezpośrednio potem złożyli swe wieńce posel włoski w imieniu Mussoliniego go, zaś drugi wieniec posel nadzwyczajny włoski w imieniu partii faszystowskiej.

Zakończone zostało nabożeństwo żałobne, w którym wzięli udział szef państwa general Antonescu, wicepremier i przywódca ruchu legionowego Horia Sima, oraz przedstawiciele Rzeszy, wreszcie posłowie Rzeszy i Włoch, charge des affaires Hiszpanji i Japonji, generalowie-członkowie niemieckiej misji wojskowej i lotniczej oraz członkowie korpusu dyplomatycznego.

Po nabożeństwie rozwinął się pochód żałobny, który ulicami miasta posuwał się ku „Zielonemu Domowi“. Za trumnami podążały rodziny Codreanu oraz 13 legionistów, dalej przedstawiciele domu panującego, general Antonescu, Horia Sima, posel Rzeszy Fabricius, namiestnik Rzeszy von Schirach, gauleiter Bohle, posel Włoch i nadzwyczajny delegat rządu włoskiego, następnie generalowie niemiecy, członkowie misji wojskowej i lotniczej, członkowie korpusu dyplomatycznego i rumuńskiego ruchu legionowego.

Codreanu, założyciela ruchu legionowego, skazanego w roku 1938 przez sąd reżimu Karola.

Tribunał kasacyjny uznał wyrok sądu wojskowego II korpusu armji w Bukareszcie; skazujący Codreanu za zdradę państwa, za nieważny, rehabilitując pamięć skazanego. Trybunał zarządził opublikowanie wyroku na koszt państwa.

W Rumunji panuje spokój.

Bukareszt, 2 grudnia. W odniesieniu do sytuacji w Rumunji stwierdzono w sobotę, że w całym kraju panuje spokój. Aczkolwiek trwożliwi przewidywali, że przy sposobności pogrzebu Codreanu dojdzie do zamieszek, to jednak obawy te okazały się błonnemi. Przeciwnie, pochód żałobny, wiodący 14 trumien, przeszedł przez ulice, wypełnione setkami tysięcy ludzi, wśród nadzwyczaj poważnego nastroju i nigdzie nie odniosło się wrażenia, aby uczucia zemsty mogły nastroj ten zmienić.

Japonja uznała rząd Wang-Czing-Wei.

Podpisanie odnośnego układu.

Tokio, 2 grudnia. Ministerstwo spraw zagranicznych Japonji informuje o podpisaniu paktu chińsko-japońskiego, co jest równoznaczne z formalnym uznaniem rządu narodowych Chin, pozostającego pod kierownictwem Wang-Czing-Weia i Mandżukuo.

Wspólna deklaracja rządów Wang-Czing-Weia, Japonji i Mandżukuo mówi o wzajemnej współpracy tych państw oraz o respektowaniu ich obszarów. Wkońcu deklaracja zawiera klauzulę, dotyczącą niezwołanego zawarcia odpowiednich umów.

Nowe sukcesy Japonji w Chinach.

(-) Tokio, 2 grudnia. Zakrojone na szeroką skalę operacje wojsk japońskich po obu stronach rzeki Han, w prowincji Hupei zostały — według nadeszłych tu doniesień — zwycięsko zakończone. Według tych doniesień, cały teren pomiędzy górami Wuzan i górami Muling, o obszarze przeszło 380 km. znajduje się pod kontrolą Japonki.

Podczas 4-dniowych operacji nieprzyjaciel stracił przeszło 10.000 zabitych i bardzo wielką ilość rannych i wycofał się w kierunku północno-zachodnim prowincji Hupei.

(-) Tokio, 2 grudnia. Zakrojone na szeroką skalę operacje wojsk japońskich po obu stronach rzeki Han, w prowincji Hupei zostały — według nadeszłych tu doniesień — zwycięsko zakończone. Według tych doniesień, cały teren pomiędzy górami Wuzan i górami Muling, o obszarze przeszło 380 km. znajduje się pod kontrolą Japonki.

Podczas 4-dniowych operacji nieprzyjaciel stracił przeszło 10.000 zabitych i bardzo wielką ilość rannych i wycofał się w kierunku północno-zachodnim prowincji Hupei.

Wacław Berent nie żyje.

Kraków, 2 grudnia.

Onegdaj zmarł w Warszawie w wieku 67 lat wielki pisarz polski Wacław Berent.

Nazwisko autora „Próchna“ i „Zywych kamieni“ jest może mniej znanem tej części społeczeństwa, które interesuje się prostą i lekką lekturą, lecz w tych kołach, które umieją ocenić piękno myśli i piękno słowa — pozostanie na zawsze niezapomnianem.

Sp. Wacław Berent.

Wacław Berent nie należał do rzędu tych pisarzy, którzy piszą wiele, którzy starają się często publikowaniem swych utworów przypominać się czytelnikom. Wreć przeciwnie. Każde dzieło Berenta, to owoc kilku lat pracy, każda powieść Berenta długo leżała na warsztacie, zanim ujrzła światło dzienne. Ale też wszystko, co Berent napisał było naprawdę głębokiem i przemyślanem, a przytem ubranem w przepiękną formę stylową. Były to arcydzieła literatury zarówno pod względem myśli, jak i treści oraz stylu.

Umiał przytem Berent przedziwnie malować środowisko. Po przeczytaniu jego utworów w pamięci czytelnika pozostał wierny obraz epoki, utrwalało się głębokie wzruszenie, jakie zjawia się tylko przy czytaniu naprawdę cennych dzieł. Każde dzieło Berenta było wielkiem przeżyciem czytelnika.

Działalność literacka Wacława Berenta obejmująca niemal pół wieku. Urodzony w r. 1873 jako syn znanego optyka, uczęszczał do szkół średnich w Warszawie, gdzie też złożył egzamin dojrzałości. Jego pierwotne zainteresowania skierowały go na drogę studiowania przyrody, a zainteresowania te przejawiały się także i później w jego twórczości literackiej. Berent otrzymuje tytuł doktora nauk przyrodniczych w Monachjum, a potem odbywa dłuższą podróż po Europie, aż wreszcie osiada w Krakowie.

Jego twórczość literacka rozpoczęła się w r. 1894, kiedy w „Ateneum“ opublikował nowelę „Naucyziel“ pod pseudonimem Wl. Rawicz. W tymże roku „Gazeta Polska“ drukuje pierwsze większe dzieło Berenta p. z. „Fachowiec“, rzecz poruszająca szereg aktualnych zagadnień społecznych. Potem ukazały się: „Próchno“, „Ozimina“, „Zywe kamienie“, „Bachanalje“, „Honor i szabla“, „Nurt“, „Wódz“, „Diogenes w kontuszku“.

Berent zajmuje się także tłumaczeniami dzieł wybitnych obcych pisarzy. Tłumaczy więc Nietschego „Tako rzecze Zaratustra“, dzieła Maupassanta, Knuta Hamsuna, Goethego, Klingsleya itd.

Przez pewien czas Berent zajmował stanowisko redaktora „Pamiętnika Warszawskiego“. W r. 1929 otrzymał nagrodę literacką miasta Warszawy, w r. 1933 zaś otrzymał nagrodę państwową, wreszcie w tymże roku otrzymał wawrzyn P. A. L., a także zaliczono go w poczet akademików literatury.

Krótki przegląd działalności literackiej Berenta nie oddaje w całości jego znaczenia, które pozostaje w ścisłym związku nie z rozmiarami tej pracy, ale jej jakością. W zakresie stylu i umiejętności literackiego odtwarzania życia, Berent w ostatnich czasach nie miał wprost sobie równych. Jego śmierć stwarza w literaturze polskiej olbrzymią lukę, którą trudno będzie zapelnąć. (w.)

Statek z transportem drzewa dla Anglii zatonał.

(S) Berlin, 2 grudnia. Z Nowej Fundlandji donoszą: Na sygnały alarmowe S. O. S. nadawane z pokładu kanadyjskiego statku transportowego, pojemn. 4000 br. t. r., znajdującego się w odległości około 300 mil morskich od St. John przybył z pomocą pewien okręt norweski, któremu udało się uratować 10 marynarzy z pośród załogi zatopionego statku transportowego.

Zatopiony statek płynął do Wielkiej Brytanii z ładunkiem kopalniaków.

Ograniczenia benzynowe w Szwajcarii

Zurych, 2 grudnia. Trudności w dostawie środków pędnych spowodowały rząd szwajcarski do dalszego ograniczenia zużycia ich. Na miesiąc grudzień otrzymują upoważnienie do pobierania benzyny samochody osobowe tylko 10 l. miesięcznie, motocykle otrzymują 5 l. Tylko w specjalnych wypadkach udziela się dodatkowych przydziałów.

Pétain ostrzega przed Iluzjami.

Zurych, 2 grudnia. Marszałek Pétain, który niedawno temu udał się do Lionu w podróż inspekcyjną, wygłosił przed swoim wyjazdem dłuższe przemówienie do reprezentantów prasy. Marszałek stwierdził raz jeszcze, jak duże i poważne skutki poślęgnięła za sobą klęska Francji, za którą cały naród musi obecnie zapłacić. Oświadczył też, że codziennie niemal zwracają się do niego tysiące ludzi z różnymi zapytaniami, na które może on tylko częściowo odpowiedzieć, gdyż należy rozróżnić między tem co Francja może zaliczyć w swoim zakresie, a tem co zależy od innych. Ostrzegł Pétain w swojej mowie przed oddawaniem się iluzjom i oświadczył, że jedyną pracą, poszanowaniem dla tradycji, rozwój zmysłu rodzinnego zdołają Francję uratować z jej obecnej sytuacji.

We Francji tylko nieliczne kościoły odniosły uszkodzenia.

(-) Citta del Vaticano, 2 grudnia. Wysockie koła watykańskie stwierdzają z zadowoleniem, że podczas działań wojennych Francji, mimo gwałtownych walk, katedry francuskie nie zostały naogół uszkodzone w skutek akcji wojennej.

W ogólnym zestawieniu okazuje się, że cały szereg katedr francuskich nie odniósł żadnych uszkodzeń. Katedra w Amiens, pochodząca z XIII wieku, jest niuszkodzona, mimo, że w najbliższym sąsiedztwie uderzyła bomba, również nie uległy zniszczeniu katedry w Chartres, Reims, Soissons, Verdun, oraz w Tours i Orleanie. Naogół w obecnej wojnie uszkodzonych zostało mniej kościołów niż w czasie wojny światowej. Jedyne kilka mniejszych kościołów wykazuje uszkodzenia, m. in. kościoły w Dunkierze i w Tour, dalej pewien kościół na północ od Paryża, oraz kościół w Noveux.

4 miljardy na roboty publiczne we Włoszech.

(-) Rzym, 2 grudnia. Włoska Rada Ministrów, która zebrała się w sobotę pod przewodnictwem Mussoliniego, po załatwieniu spraw wewnętrznych odczytała się do 3 grudnia.

Na wniosek Mussoliniego przyjęto projekt ustawy, przewidujący wydatek 4 miliardów lirów na dwa najbliższe lata. Kredyt ten ma służyć na wznoszenie wszelkiego rodzaju budowli publicznych, pomimo toczącej się wojny, w szczególności budowli o charakterze społecznym.

JERZY RACKI.

Strzały w podziemiu

10)

— Czy pan będzie przez to szczęśliwszy?

— Tego nie wiem i nie myślę o tem. Ale muszę się zemścić, bo inaczej jeszcze zwaruję, albo, jak to pani mówi, zrobię sobie co złego.

— Niech pan uważa na siebie!

— Pani już jest drugą osobą, która mnie ostrzega, ale mimo to, pójdę dalej po drodze, którą obrałem. Nie mogę tak żyć, jak dotychczas, poniewierany przez wszystkich, lekceważony. Pokażę jeszcze, co mogę.

Marysia patrzyła na niego przerażona, myślała. Obawiała się go i sądziła, że rzeczywiście zaczyna go ogarniać jakiś obłąd. Była poniekąd nawet zadowolona, kiedy Rzecki poznał się i oświadczył, że dzisiaj już nie wróci, wybiegł z redakcji.

Patrzyła za nim długo przez okno, jak wybiegł w niezapiętym płaszczu. Żeby mu się tylko co nie stało — szepnęła do siebie.

V.

Podniósłszy kołnierzy od płaszcza, przesuwał się chyłkiem pod murami kamienia. O tej spóźnionej porze robił wrażenie skromnego urzędnika, wracającego po godzinach nadliczbowych do domu. Skręcił w małą uliczkę, nazwaną słusznie Wąską i wszedł do niepozornego domku. Gdyby jednak ktoś zechciał le-

Bez Europy nie można!

Buenos A'res, 2 grudnia. Argentyński minister rolnictwa Videla wygłosił ostatnio przez radio ważną mowę, w której przedstawił obecny stan rolnictwa Argentyny i z nim wiążące się zagadnienia.

Minister doszedł do przekonania, że rynek europejski jest nie tylko dla rozwoju, ale normalnego funkcjonowania rolnictwa argentyńskiego nieodzowny, pomimo, że Stany Zjednoczone prowadzą silną propagandę za stworzeniem wewnętrznego-amerykańskiego rynku. Minister stwierdził, że wobec tego, iż Argentyna produkuje po większej części surowce, które stają się w Europie coraz bardziej rzadkie, należy przede wszystkim wzmocnić jaknajwięcej eksport, a pozatem gromadzić nadwyżkę, celem korzystnego sprzedania po wojnie. Rząd argentyński wydał obecnie rozporządzenie zakupu zbioru kukurydzy, orsz naczynić ceny minimalne dla pszenicy. Te środki gospodarcze mają uchronić naród przed gospodarczą katastrofą. Straty przy zakupie zbioru kukurydzy oblicza się na 100 milionów pesos.

Gospodarka Argentyny, zdradzająca w ostatnich czasach wszelkie objawy bardzo silnego kryzysu, pozbywa się coraz bardziej złota, które ucieka do Stanów Zjednoczonych. Obecny handel zagraniczny Argentyny jest wyraźnie pasywny: gdy w roku przeszłym bilans został zamknięty aktywami 232 milionów pesos, przyniosły trzy pierwsze kwartały br. 23 miliony pesos deficytu. Z tych też powodów musiała Argentyna przesłać do Stanów Zjednoczonych duże ilości złota: w ostatnich tygodniach przybyło do Nowego Jorku 34 miliony złotych dolarów z Argentyny, natomiast w przyszłości spodziewają się dalszego transferu złota w kwocie 185 milionów pesos.

Podobne zjawisko zauważyć można również w Portugalii, która w ostatnich miesiącach przekazała do Ameryki 50 milionów dolarów w złocie. Był to oczywiście prawie jedyny przypływ złota z Europy, jaki zanotowano w czasie od 1 sierpnia br.

Aresztowanie

we francuskich-Indochinach.

Hanoi, 2 grudnia. Szef francuskiej administracji finansowej w Indochinach Rene Cazeaux został ostatnio aresztowany pod zarzutem brania udziału w akcji przewrotowej. Razem z Cazeaux, który osadzony został w więzieniu w Tonkinie, aresztowano jego pomocnika Bernarda Fontana.

Irak zaopatruje Syrię w żywność.

Bejrut, 2 grudnia. Blokada Syrii przeprowadzana przez oddziały wojsk angielskich, stacjonowanych na Bliskim Wschodzie, mająca na celu odcięcie Syrii z pod rozkazodawstwa marszałka Pétaina spaliła obecnie na panewce. Rząd Iraku oświadczył gotowość zaopatrywania Syrii w artykuły żywnościowe.

W kilku wierszach.

Angielski minister bez teki Artur Greenwood, jako pierwszy angielski członek gabinetu stwierdził, że tonaż angielski znajduje się dzisiaj poniżej poziomu z września 1939 r.

* * *

Z polecenia kancl. Hitlera nadano utworzonej ostatnio flotyli kontrtorpedowców marynarki wojennej nazwę „Flotyli kontrtorpedowców Narvik”.

* * *

Podsekretarz stanu w rządzie angielskim Buttler zapytany w Izbie Gmin oświadczył, że Związek Sowiecki nie udzielił jeszcze odpowiedzi na propozycje rządu Wielkiej Brytanii.

zima miała łagodny przebieg.

Ze świętami Bożego Narodzenia związane są przepowiednie na przebieg dalszej zimy, gdyż:

Gdy na Gody biało
Na wiosnę śniegu nie mało,
ale za to:

Jeśli na Gody widać odłogi,
To na Wielkanoc bywa śnieg srogi.

Przysłowie to pokrywa się z ogólnym przekonaniem, że jeśli zima nadejdzie wcześniej, to też wcześniej odejdzie, natomiast spóźnione śniegi i mrozy trzymają zazwyczaj ziemię w okowach do wiosny.

Adwent.

(k) Kraków, 2 grudnia. W kościele rzymskim jest to okres 4-tygodniowy poświęcony przygotowaniu na przyjście, czyli narodzenie Zbawiciela. Nazwa pochodzi od łacińskiego słowa adventus, co znaczy przyście. Zwyczaj obchodzenia adwentu jest bardzo starożytny i nie można dokładnie określić czasu, kiedy powstał. Pierwsze jego ślady spotykamy w uchwałach synodu saragońskiego z 380 roku.

Około 846 roku biskupi, — jak zapisują kapitulacje Karola Łysego — proszą króla, aby podczas Wielkiego Postu i Adwentu nie odrywał ich od pracy, jaką mają w tym czasie w kościele.

światło, przykleił sobie małe wąski, opadające wdół, wdział duże rogowe okulary i dopiero wtedy uchylił drzwi. Wsunęły się trzy postacie.

— Trzech? — zapytał się niespokojnym głosem.

— Tak jest, panie szefie. Trzech, bo pójdziesz przedzej. Felek przedstawił się szefowi.

— Moje uszanowanie — szepnął młody człowiek w czapce montera na głowie. — Felek Kryped jestem.

Człowiekowi, którego nazwano „szefem”, zdawało się, że słyszał ten głos kiedyś, ale popatrzywszy na twarz nieznanego, musiał stwierdzić, że się chyba pomylił.

— Dobrze, dobrze — powiedział — ale ja więcej nie zaplać.

— Niech się pan nie boi. My już dojdziemy do porozumienia, a przecież lepiej będzie, jeśli cała robota przedzej pójdzie.

— Ma się rozumieć. Dość gadania, weźcie się do pracy.

Przybyli pozejmowali kurtki, wyjęli ze schowka w kacie łopaty i kilofy, poczem weszli w korytarz i zaczęła się praca. Była to żmudna i wymagająca dużych sił robota. Ziemię trzeba było wynosić na wierzch i składać w kacie. Ta właśnie praca przypadła w udziale Felkowi. Dźwigał kosz za koszem, aż pot perlisty wystąpił mu na czoło. Dwaj pozostali wkopywali się coraz głębiej. W jednym miejscu spulchniona ziemia posypała się im na głowy. Zakleli brzydki, a Felek musiał im pospieszyć na pomoc. Szybko podstępował powałą, podparł ją belkami i dalej kopał.

Szef tymczasem siedział w kacie i przy-

Święty Grzegorz z Tours w swojej Historji Franków powiada, że jeden z jego poprzedników nakazał post trzy razy na tydzień, w czasie od św. Marcina do Bożego Narodzenia. Drugi sobór w Tours w 567 roku nakazał zakonnikom post od początku grudnia do Bożego Narodzenia. Zwanego postem św. Marcina. Wkrótce i wierni zaczęli przestrzegać postu i to 40-dniowego.

W dzień św. Marcina urządzano zabawy i posilano się obficie, jako w ostatni dzień przed postem. Z czasem z 40 dni schodziło do 4 tygodni. O 4 tygodniach pisze papież św. Mikołaj I, do Bułgarów w IX wieku.

Gdy praktyka postu adwentowego coraz bardziej zanikała, przeciwdziałał temu przez swoje zarządzenia Urban V, w XIV w. To samo czynił później w swojej medjołańskiej diecezji św. Karol Boromeusz.

U Greków adwent nazywa się Postem św. Filipa, gdyż zaczyna się od uroczystości tego świętego i trwa dni 40. W tym czasie nie wolno spożywać mięsa i nabałtu, wolno zaś używać ryb, oliwy i wina, co zpow jest wzbronione w Wielkim Poście.

Teśknota i smutek okresu adwentowego okazują się w fioletowym kolorze szat liturgicznych i całym nabożeństwem. We Mszy nie słyszy się radosnego hymnu „Gloria” a w jutrzni nie śpiewa się „Te Deum”.

Od wprowadzenia nowego Kodeksu ani w środy, ani w piątki adwentowe post nie obowiązuje. Wierni powinni pamiętać tylko o piątkach, oraz o środzie, piątku i sobocie, podczas suchych dni, które przypadają po 3-ej niedzieli adwentu.

Z DNIA.

Garnek z wróżbami.

„Tak wielmożny panie sędzio. Jak ten Milus miał wytrzymać, jak mu ten Walenty Skowronek wlał in flagranti na ambicję. Ukradliśmy naszej starej wosk, a Milus, co był kawalerem przez całe życie, chciał sobie raz na św. Andrzeja wywróżyć wedle przyszłości, jak mu tam stoi napisane.

Już kiedyśmy wszystko przygotowali i Milus trzymał garnek z wróżbami w ręce, to ten cichutki Skowronek naumyślnie tracił Milusia w tokieć. Jeszczeby z tego trawienia nic nie było, bo Milus był wychowawcy w dystynkcjach, ale my się patrzyliśmy a tu na talerzu wylały się trojaczki! Tak panie sędzio! Tak pomyśleć na zdrowy rozum, skąd Milusiowi do trojaczek, on nie jest do tego przyzwyczajony. Ani żony nie ma, ani nawet narzeczonej tak chociaż dla pozorów, a tu trojaczki!

To wtedy Milus się zdenerwował, bo cała wróżba była fałszywa i zaczął układać rodzinę Skowronkowi po różnych pokorach. Jak doszedł do teściowej, to ten Skowronek, co niby taki spokojny i tylko sobie ćwirka na górze, jak nie podnieśli prawe przedramię, jak nie przyłożył ręki do Milusiowego lewego płała twarzowego, aż huknęło w całym mieszkaniu.

Chciał już podnieść lewe przedramię, ale sobie zapomniał, że Milus także nie jest w działo kopany, wziął garnek z woskiem i cały wosk zostawił Skowronkowi na głowie. Skowronek narobił krzyku, że mu na ciepło, a na to przyszła panna Eulajja, co to była ze Skowronkiem po rozmowie na sprawie matrymonjalnej. Jak zobaczyła Skowronka, tak narobiła krzyku, że niby on od tego Andrzeja wyłysiał.

Wtedy Walenty całkiem delikatnie przycisnął znowu Milusiowi rękę do twarzy, a Milus, co studjował na filmach tańce z piastką, zaciął mu dwa nelsony, jeden na rękach, a drugi na nogach i tak go zostawił. A co my winni, proszę wielmożnego sędu, że on sobie sam polamał nogi. Widocznie jak z tego nelsona wyłaził, ale żeby to Milus zrobił, to nie mogę powiedzieć. (jo)

światło latarki kieszonkowej obliczał coś. Jeśli teraz praca pójdzie w szybszym tempie, to powinni być za dwa — trzy dni gotowi. A wtedy nareszcie będzie mógł spokojnie wyjechać. Paszport miał gotowy w kieszeni. Zabierze małą walizkę i tyle go będą widzieli. Zadumał się, obmyślając swoją przyszłość, a tymczasem praca posuwała się dalej.

VI.

Pośród tłumu interesantów w biurach „Nadziei” kręcił się Rzecki. Usiłował wypatrzyć przez okna, wychodzące na podwórce, w jakim położeniu znajduje się gmach towarzystwa w stosunku do ulicy Wąskiej. Niestety okna poczekalni wychodziły na plantacje. Nie było innej rady, tylko trzeba było udać się do dyrekcji.

Za chwilę reportera woźny wprowadzał do gabinetu sekretarza dyrektora.

— Czemu mogę panu służyć? — pytał się sekretarz uprzejmie — przypuszczam, że to nie zamiar ubezpieczenia sprawadza pana do nas?

— Nie, to zupełnie inna sprawa. Ale ściśle poufna.

— Proszę bardzo. Może pan być pewnym mojej dyskrecji.

Rzecki opowiedział o swoich podejrzeniach. Sekretarz uśmiechał się tylko.

— Niepotrzebnie pan się przejmuj. Nasze kasy są tak dobrze strzeżone, że nawet gdyby ci bandyci, o których pan opowiada, faktycznie zrobili podkop, to i tak staną przed kasami bezradni. Dynamitem nie wysadzą, a zresztą dzwoni alarmowe obudzą natychmiast dozorcę. Nie boję się niczego.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Rozdział środków żywności**dla ludności nie-niemieckiej Krakowa.**

Kraków, 2 grudnia. Rozdział żywności dla niemieckiej ludności w tygodniu od 2 do 8 grudnia 1940 r. został ustalony jak następuje:

Chleb:

Na odcinki kart żywnościowych B 1, 2 i 3. Ilość i cena dla ludności aryjskiej i żydów, jak dotychczas.

Mięso:

Ludność aryjska (dorosli i dzieci) w okręgach miasta I, II i III otrzymuje za odcinków F 20 i 21 w rejonowych sklepach rzeźniczych po 250 gramów na osobę po budżetowo ustalonych cenach maksymalnych.

Masło świeże lub topione:

Posiadacze dodatkowych kart żywnościowych I i za odłączeniem odcinka N 18 otrzymują w sklepach filjalnych Małopolskiego Związku Mleczarskiego przy ul. Długiej 27, Lwowskiej 2, Rakowieckiej 2, Sienkiewicza 2, oraz w sklepach Związku Mleczarskiego: przy ul. Rakowieckiej 17 i Knowodenskiej 22, po 125 gramów. Cena zł. 6.— za kg masła świeżego, a zł. 8.40 za kg masła topionego.

MARMOLADA:

Dorośli i dzieci aryjskiej ludności w okręgach miasta I, II, III i XI otrzymują za odłączeniem odcinków A 28 i 29 kart żywnościowych po 200 gramów na osobę po cenach urzędowo ustalonych.

Jaja:

Ludność aryjska (dorosli i dzieci) otrzymuje za odłączeniem odcinka N 32 po 1-jej sztuce na osobę po ustalonej urzędowo cenie.

Na odcinek N 31 dodatkowych kart żywnościowych wydaje się jednocześnie we właściwych sklepach 1 jajo.

Rozszerzenie komunikacji pocztowej z Belgją.

Kraków, 2 grudnia. (pwp) W komunikacji pocztowej pomiędzy Generalnem Gubernatorstwem i Belgją dopuszczono z ważnością natychmiastową zwyczajne i polecone przesyłki (pacuszki) na następujących warunkach: waga maksymalna 1 kg, opłaty po 30 groszy za każde 50 gramów, co najmniej jednak jeden złoty.

Placówka Państw. Banku Rolnego w Radomiu została otwarta.

Radom, 2 grudnia. Oddział Państwowego Banku Rolnego w Kielcach uruchomił w tych dniach w Radomiu swoją Agencję w lokalu dawnego oddziału Banku Handlowego w Warszawie, przy ul. Reichsstrasse 67. Agencja ta załatwiać będzie wszelkie sprawy wchodzące w zakres bankowości, z wyjątkiem spraw dewizowych. Kierownictwo Agencji objął p. Mężniński.

Kronika żałobna.

(Stan) Kraków, 2 grudnia. W ostatnich dniach zmarli w Krakowie: Janina Szarowska, urzędniczka prywatna, lat 26; z Włodowskich Antonina Karwańska, wdowa po asesorze kolejowym, lat 59; Zofia Matyńska, lat 49; Stanisława Klajber, lat 23; z Wojciechów Anna Jaroszowa, żona wierzchnika Browaru Żywieckiego Oddziału Krakowskiego, lat 27; Stefan Kurleto, mistrz krawiecki, lat 60; Paweł Jamka, em. pracownik Gazowni Miejskiej, lat 70 i Tadeusz Panek, mistrz murarski, lat 45. Dawid Łapczyński, em. kierownik parowozów P. K. P., lat 67, z Krakowa, zmarł w Woli Radziszowskiej.

Kara śmierci za zaatakowanie Niemca.

Lublin, 2 grudnia. W Lublinie stracono w tych dniach 31-letniego Eugenjusza Rybaczuka, z Hańska, pow. Włodawa, skazanego przez tamtejszy niemiecki Sąd Wykonalny na karę śmierci za usłowny zwalt przeciw Niemcowi.

Rybacznik przebywał w jednej z restauracji w Hańsku, w której był obecny również znajomy jego narodowości niemieckiej. Po wygłoszeniu rozmaitych pogroźek przeciw „zwolennikom Hitlera“, porwał Rybacznik bez wszelkiego powodu stołek, rzucił się na obecnego w lokalu Niemca, chwycił go za szyję i zamierzał ugodzić go stółkiem. Niemcowi udało się jednak napać odeprzeć. Tego rodzaju wykroczenia podlegają za sobą bezwzględnie karę śmierci.

(Jo) INSTYTUT STOMATOLOGICZNY W KRAKOWIE przy ul. Garncarskiej 9, tel. 102-75 zawiadamia, że z dniem 1-go grudnia jest czynny od godziny 8-jej do 14-jej.

(Jo) ADRESY APTEK dyżurujących w najbliższej nocy w Krakowie: Adolf Hitler Platz 45, tel. 125-74; Łobzowska 8, tel. 220-15; Dietla 36, tel. 157-54; Grzegorzka 9, telef. 128-57; Grodzka 22, tel. 102-03; Plac Matejki 8, tel. 156-11; Plac Inwalidów 7, telefon 156-10; Madalińskiego 7, tel. 124-70; Lubicz 41, tel. 121-82; Adolf Hitler Platz 9, telefon 104-41.

(Jo) NOCNA BÓJKA. W nocy z soboty na niedzielę przy ul. Czarnej, przebito został w bóje Stan. Miśkiewicz lat 28 — doznając rany klutej klątki piersiowej. Zawołany lekarz Pogotowia udzielił mu opatrunku, poczem rannego przewieziono do szpitala św. Łazarza.

Nowe przepisy otwierania sklepów w Krakowie.

Kraków, 2 grudnia. Stadthauptmann Krakowa Schmid wydał rozporządzenie, ustalające z ważnością od 1 grudnia godziny otwierania sklepów w mieście. W szczególności sklepy mają być otwierane:

W dni powszednie.

1) Sklepy, sprzedające środki żywności, a więc piekarnie i miejsca sprzedaży chleba, masarnie, sklepy rzeźnicze i mleczos, rozdziału mięsa, mleczarnie i miejsca rozdziału mleka, sklepy sprzedające drobiu, dziczyzny i ryb, sklepy kolonijalne i z jarzyną od godz. 7 do 12 i od 14 do 19.

2) Wszystkie inne sklepy i miejsca sprzedaży, o ile nie postanowiono inaczej: od 8 do 11 i od 13 do 19.

3) Kawiarnie, mleczarnie, herbaclarnie, handle śniadankowe itp. od 7 do 22.

4) Sklepy, które sprzedają wyłącznie owoce, słodycze, lody i wodę sodową: od 8 do 19. Budki i kioski, służące sprzedaży wyłącznie na miejscu wody sodowej i mineralnej oraz innych chłodziwisk, słodyczy i owoców w czasie od 1 kwietnia do 30 września od 9 do 21.

5) Kioski uliczne, sprzedające wyłącznie dzienniki i czasopisma, oraz wyroby tytoniowe: od 7 do 19.

6) Sklepy sprzedające kwiatów, świec i innych środków, służących do ozdabiania grobów, położone w pobliżu cmentarzy: od 9 do 17.

7) Sklepy i miejsca sprzedaży dewocjonalii, położone w pobliżu kościołów i miejsc odpustowych: od 7 do 17.

W dni świąteczne.

1) Miejsca rozdziału mleka, które pro-

Zaopatrzenie mieszkania na zimę

(Jo). Kraków, 2 grudnia. Wprawdzie nie mamy jeszcze „prawdziwej“ zimy z jej niezbędnymi akcesoriami: śnieżycą i mrozem, ale należy się spodziewać, że nas ta przyjemność, jak co roku, nie ominie.

W związku z tem, dobrzeby było pomyśleć o zaopatrzeniu mieszkania przed zimą. Najlepszym oczywiście zaopatrzeniem jest możliwość zakupu jak największej ilości węgla i drzewa. Ponieważ możliwość ta nawet przy najlepszych warunkach finansowych jest obecnie z różnych względów ograniczona, zatem pozostaje wewnętrzne zaopatrzenie odcin i drzwi, które ma duże znaczenie, szczególnie „w przewidywanych“ lichy budowanych kamienicach.

Nawet bogato zaopatrzone w opał mieszkanie, jeśli jego wadliwa budowa, świeże mury, nieszczelność okien i drzwi, szpary we framugach, udostępniają przewiew, pozostają zimne i jedynie uszczelnienie tych niedokładności może złagodzić temperaturę mieszkania.

Okna można uszczelnić w trojaki spo-

wódzą wyłącznie mleko i produkty mleczne: od 8 do 10.

2) Kawiarnie, mleczarnie, herbaclarnie i handle śniadankowe od 7 do 22.

3) Sklepy, trudniące się sprzedażą wyłącznie owoców, słodyczy, lodów i wody sodowej: od 10 do 19. Budki i kioski z wodą sodową, słodyczami i owocami w czasie od 1 kwietnia do 30 września od 9 do 21.

4) Kwiaciarnie, o ile zajmują się wyłącznie sprzedażą kwiatów żywych a nie sztucznych: od 9 do 12.

5) Kioski uliczne, które sprzedają wyłącznie dzienniki i czasopisma, jak również wyroby tytoniowe: od 7 do 12.

6) Miejsca sprzedaży w pobliżu cmentarzy, wyłącznie kwiatów, świec itdp. od 9 do 17.

7) Miejsca sprzedaży dewocjonalii, położone w pobliżu kościołów i miejsc odpustowych: od 7 do 17.

Wszystkie inne sklepy muszą być zamknięte.

Sprzeciwianie się powyższym przepisom, za jakie uchodzi również przedczesne zamknięcie sklepów, względnie miejsca sprzedaży, za wyjątkiem wymienionych w punktach 6 i 7 w dniach powszednich i w dniach świątecznych (sprzedaż ozdób cmentarnych i dewocjonalii) będzie karane karą pieniężną do wysokości 2.000 zł. i karą aresztu do 6 tygodni, względnie jedną z tych kar.

Zarządzenie komisarza miasta z dn. 16 grudnia 189 oraz wszelkie inne zarządzenia, odnoszące się do tej dziedziny, zwłaszcza wszystkie nadzwyczajne zezwolenia tracą równocześnie moc obowiązującą.

sób: 1) przedewszystkiem okitować szczególnie między ramą a szybą, szczególnie w miejscach gdzie stary kit odpadł; następnie 2) obić ramy dookoła wałeczkami zespolanymi do tego celu sporządzonych wałek „ewentualnie jeśli wałki wypadają za drogo 3) oblepić papierem. Należy przytem pamiętać o pozostawieniu jednej części okna do otwierania, celem umożliwienia wietrzenia mieszkania.

Również drzwi należy dobrze zaopatrzyć wałkami, które można zrobić ze starych, niepotrzebnych szmatek. Na specjalną uwagę zasługują drzwi wejściowe, które wpuszczają najwięcej zimna z klatki schodowej, powodują ochłodzenie całego mieszkania.

Jakośkolwiek najlepszą radą jest ciepłe z natury mieszkanie, a w dodatku pełna piana węgla, jednak dzisiaj musimy się przystosować do istniejących warunków, zyskując możliwie minimalnym kosztem ciepło, a w niem miły odpoczynek po pracy.

Katastrofa na przejeździe kolejowym.

(Zet) Jędrzejów, 2 grudnia. Na przejeździe przez tor kolejowy pod Sobkowem k. Jędrzejowa, furmankę Władysława Sychowskiego z Sokółowa Górnego (gm. Sobków) najeżdżał pociąg towarowy.

Wskutek zderzenia Sychowski i jadący z

nim Franciszek Ziętala, zostali z furmanki wyrzuceni, przyczem ten ostatni poniósł śmierć na miejscu. Sychowski doznał ciężkich obrażeń ciała.

Furmanka została rozbita, koń wyszedł z kateetrofy cało.

Niefortunny donżuan wiejski skazany na 6 miesięcy więzienia.

Radom, 2 grudnia. Henryka Lenartowiczowa, żona rolnika w Wincentowie pow. radomskiego, kobieta 31-letnia, matka kilkorga dzieci, udała się w czerwcu br. wczesną godziną poranną w jakiejś sprawie domowej poza swoje obejście, gdzie natknęła się na sąsiada z Wincentowa, 29-letniego Juliana Marca, znajomego swego jeszcze z lat dziecińczych. Szedł on w towarzystwie innego osobnika, a obaj byli dobrze podpieli. Marzec, zobaczywszy Lenartowiczową, został się z swym towarzyszem, a sam poraził się w dość agresywny sposób umizgać do Lenartowiczowej. Kiedy zaś te umizgi poparte nawet ofiarowaniem kobiecie 20 zł, zawiodyły, ponieważ Lenartowiczowa nie miała zamiaru wdawać się z Marcem w żadne romanse, ten wciągnął Lenartowiczową przemocą między drzewa, tam obalił ją na ziemi i usiłował gwałtem wymusić na niej uległość. To jednak również mu się nie udało, okazało się bowiem, że Lenartowi-

czowa była dość silna, aby odeprzeć atak zuchwałego parobka. W czasie szamotania się ich wyszedł ktoś z sąsiedniego domu, wobec czego Marzec uderzył tylko Lenartowiczową kilka razy w głowę i bok, poczem udał się do domu.

Lenartowiczowa oczywiście zrobiła doniesienie z powodu napadu, w wyniku czego Marzec etanał w tych dniach przed sądem okręgowym w Radomiu pod zarzutem usiłowanego zgwałcenia i pobicia Lenartowiczowej.

Na rozprawie Marzec wyplerał się winy, podobnie jak w śledztwie i twierdził, że był pijany i tylko „obraził“ Lenartowiczową, nie zamierzając jednak zrobić jej krzywdy. Wobec jednak wyraźnych zeznań Lenartowiczowej, popartych zeznaniami świadków oraz opinią Marca jako alkoholika i awanturnika, sąd uznał go winnym i skazał na 6 miesięcy więzienia.

Z POWODU KILKAKROTNEGO PRZEKROCZENIA przez Józefę Dziewińska, właścicielkę wędliniarni przy ulicy Karłowickiej nr. 9, urzędowo ustanowionych cen za mięso i drób, tudzież z powodu prowadzenia nielegalnego handlu mięsem i wprowadzenia w obrót drobiu w stanie niezdatnym do spożycia, zarządzone zamknięcie jej sklepu i wytwórni na czas nieograniczony. Ponadto nałożono karę porządkową w wysokości kilku tysięcy złotych.

(Jo) WYPADEK MOTOCYKLOWY. W ub. tygodniu w sobotę dwaj pracownicy fabryki Zieleniewskiego jadąc ulicą Mogiła wjechał na zamkniętą zapórę kolejową. Michał Kołek lat 44 doznał ran tłuczonych głowy, oraz wstrząsu mózgu. Po zaopatrzeniu przez lekarza Pogotowia od-

wieziono go do szpitala św. Łazarza na II oddział chirurgiczny. Czak Wł. lat 45 doznał również ran tłuczonych głowy oraz kontuzji całego ciała i przewieziono go po zaopatrzeniu przez lekarza Pogotowia do szpitala św. Łazarza.

(Jo) NAGŁY ZGON. W sobotę wieczór na ul. Kosynierów bezrobotny Musiał Marek lat około 70, przewrócił się i zmarł nagłe. Zawołany lekarz Pogotowia stwierdził zgon i polecił pozostawienie zwłok do dyspozycji sądowo-lekarskiej.

(Jo) SAMOBÓJSTWO Z ROZPACZY. W niedzielę popołudniu zatrzał się nieznaną trucizną z powodu śmierci swej siostry K. S. lat 37. — Lekarz Pogotowia udzielił mu pierwszej pomocy, poczem polecił przewieźć go do szpitala św. Łazarza.

WYCIECZKI Z PROWINCJI do Krakowa w celu obejrzenia filmu „Szlakiem szaleństwa“ obejmującego całokształt działań wojennych polsko-niemieckich (z pola bitwy pod Kutnem, Warszawa itd.). —

Uwaga! Należy upewnić się, czy są jeszcze wolne miejsca na pożądany seans w kinie „Wanda“ ul. Gertrudy 5, Tel. 173-05, by ewentualnie no przyjeździe do Krakowa uniknąć rozczarowania z powodu braku wolnych miejsc.

(Zet) MŁOKOSY WIEJSCY ZABAWILI SIĘ W BANDYTÓW. Na drodze Imbramowice-Szczytniki (pow. Miechów) trzech miejscowych młokosów wiejskich w wieku 17—18 lat dwukrotnie dokonało napadu rabunkowego na przejeżdżających furmanką żydów, zabierając im niektóre towary. — W czasie napadu jeden z łobuzów przebił nożem broniącego się żyda z Pałecznicy. Młodocianymi bandytami zaopiekowała się miejscowa policja.

(Zet) BANDYCI Z GRANATAMI REZCENEMI NAPADLI NA DWÓR. Czterech bandytów wtargnęło w nocy do mieszkania właściciela majątku Oleszkowy w powiecie miechowskim, Karola Bakowskiego i pod groźbą zabicia zrabowali 400 zł gotówka. Bandyci obok broni palnej, uzbrojeni byli w granaty ręczne, groźąc użyciem tychże w razie odmowy wydania pieniędzy. Bandyty zbiegli w niewiadomym kierunku.

Z Warszawy i okolicy.**Uregulowania plakatowania w Warszawie.**

Warszawska Izba Przemysłowo-Handlowa podała do wiadomości, że rozklejanie plakatów na terenie Warszawy dokonywane być może wyłącznie przez Miejskie Zakłady Ogłoszeniowe w Warszawie, rozporządzające na terenie miasta 18.188 słupami i 412 tablicami ogłoszeniowymi.

Miejskie Zakłady Ogłoszeniowe przyjmować będą do rozklejania jedynie plakaty wielkości całego, pół lub jednej czwartej arkusza. Opłaty zależne są od wielkości danego plakatu i czasu trwania ogłoszenia.

Rewizja narzędzi mierniczych.

W związku z kończącym się okresem ulgowym, w ciągu którego winny być zgłoszone do legalizacji wszystkie narzędzia miernicze, posiadające cechy z roku 1938, urzędy miar rozpoczęły dokonywanie rewizji tych narzędzi. Właściciele oraz zarządcy przedsiębiorstw, w których zostanie stwierdzone naruszenie przepisów o miarach, będą pociągnięci do odpowiedzialności karnej, a ujawnione w czasie rewizji narzędzia miernicze z cechami wygasłymi będą zatrzymane, a następnie niszczone lub konfiskowane.

Związek przymusowy dla gospodarki futrzanej w Warszawie.

Jak wynika z obwieszczenia kierownika wydziału gospodarczego okręgu warszawskiego, przymusowy związek futrzarzy w Warszawie, przy ul. Królewskiej 23 uznany został za związek obowiązkowy dla wszystkich kuśnierzy, futrzarzy i handlarzy futer w okręgu warszawskim. Wszyscy kuśnierze i przedsiębiorcy zawodowi, posiadający na składzie gotowe a nie konfekcjonowane skórki futrzane, musieli zgłosić swoje zapasy zków futrzanych za pośrednictwem związku przymusowego futrzarzy. Przerabianie i użytkowanie skór futrzanych dozwolone jest wyłącznie na podstawie specjalnego zezwolenia. Podania o udzielenie odpowiedniego zezwolenia kierować należy do związku przymusowego futrzarzy. Wnioski załatwia i decyduje o nich wydział gospodarczy przy urzędzie szefa okręgu. Sprzedaż jakichkolwiek futer czy skór futrzanych jest do czasu udzielenia odpowiedniego zezwolenia oraz ukazywania się osobnego obwieszczenia zakazana. Futra używane sprzedawane być mogą jedynie uprawnionym sklepom kuśnierskim.

Samochód zderzył się z tramwajem.

Na Placu Krasińskich w Warszawie zderzył się onegdaj samochód ciężarowy z wozem tramwajowym, przyczem obudowanie wozu motorowego uległo całkowitemu zdruzgotaniu. Dwóch pasażerów tramwaju odniosło ciężkie obrażenia i musiano ich karetką pogotowia odwieźć do szpitala. Kierowca samochodu wyszedł bez szwanku. Kto pomosi winę w wypadku, ustala dochodzenia policyjne.

Ogołocili mieszkanie z kosztowności.

Do pewnego mieszkania przy ulicy Rejtana w Warszawie wtargnęli w czasie nieobecności domowników nieznanymi włamywaczami i zrabowali biżuterję, bieliznę oraz różną garderobę łącznej wartości około 25 tysięcy złotych. Powiadomiona policja zarządziła w związku z tem rewizję w różnych melinach paserskich.

Co grają w kinach?**Na ekranie Wandy:**

do dnia 5 grudnia 1940 film p. t.:

„Szlakiem szaleństwa“

Film nakręcony w ogniu polsko-niemieckich działań wojennych.

4306k

Szczegóły w programach

Wolne posady
WSZĘDZIE poszukiwani rejonowi odsprawy herbaty - „Tonga”. Pisemne oferty do biura „Par”, Kraków, Adolf Hitler-Platz 46. „Tonga”. 4800k

BUCHALTER nieznanowa sądowy, specjalista księgowości, przetłoczeni, Polak, władający językiem niemieckim, przyjmie odpowiadanie zajęcie w godzinach przedpołudniowych. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 43576”. 43576

SAMOCCHÓD mały, w bardzo dobrym stanie - Fiat, Tatra, B. M. W. kupia. Zgłoszenia z zapodaniem marki, przebieżyc kilometrów i ceny: Krestieraroz, Kraków, Aussenring 72. 43524

NA MIKOŁAJA Jesezeo czas kupić ładny upominek, ale tylko u Tadeusza Kowalskiego na GRODZKIEJ 60. 43612

KLARNET B „KOLLERTA” sprzedam: Kurkowa 3, m. 11. 43480

METEOR
bieli myje czysci
niebezpieczny do namaczania bielizny
ADAMCZEWSKI WARSZAWA

FUTRO
meskie, nowe, - spód kangary, wierzch czarny, kolnierz perki w dobrym stanie okazynie sprzedam. Gazowa 3, m. 7a, - Grudniakowa. 43610

VALOR
BEZTANUSZCZYNY ŚRODEK DO MYCIA
Dobra Woda Szamponowy

Dr. med. M. Bednarkowa
choroby skórne i weneryczne.
Dr. med. Fr. Bednarek
choroby wewnętrzne

SPRZEDAM
ograniczone, śródmieście! Krupnicza 14/5. 43574

NOCLEGI
ograniczone, śródmieście! Krupnicza 14/5. 43574

Cukiernia „Europejska”
Kraków, Adolf Hitler-Platz 35
znane z dobrej wyroby cukierniczej

WYPLACALNA
poszukuje pokoju nieumeblowanego (śródmieście). Oferty: Biuro Ogłoszeń „FIDU-GIA” Florska 15. 43624

WSZĘDZIE
wymieniamy płyty Mały Rynek 4. 43593

Preroma Pam Domu
STOSUJE PROSZĘ DO RECZENIA
PRZYPRAWĘ DO PIERNIKÓW, OLEJKI DO CIAST
CUKIER WANILOWY - TYLKO WYROBU F-MY
Ape

SPRZEDAJ
nieruchomości

WYWAŻENIE
poszukiwany

DEBIENKI
poszukujemy

WYWAŻENIE
poszukiwany

WYWAŻENIE
poszukiwany

WYWAŻENIE
poszukiwany

WYWAŻENIE
poszukiwany

WYWAŻENIE
poszukiwany